

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: 1) **V. M.**, narozený X
bytem
2) **D. P.**, narozený X
bytem
oba zastoupeni advokátem JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph.D.
sídlem Slavíkova 23, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
T. L. S Braník s.r.o., IČO: 05117372
sídlem Na vinohradu 1832/3, 147 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2022, č.j. MHMP 1138319/2022, sp. zn. S-MHMP 347354/2022/STR

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje X

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobci domáhali zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 12, odboru výstavby (dále jen „stavební úřad“) ze dne 29. 11 2021 č. j. P12 42578/2021 OVY (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad rozhodl o umístění stavby „1) Změna stavby rodinného domu č. p. X, ul. X, na pozemku parc. č. XA, v k. ú. X, spočívající v nástavbě, 2) Přípojka elektro (připojení formou kabelové smyčky) na pozemcích parc. č. XB a XA, v k. ú. X, 3) Přeložka VO na pozemku parc. č. XB, v k. ú. X“.
3. Pro přehlednost soud na tomto místě shrnuje, že stavba je umístována na pozemku parc. č. XA v katastrálním území X, resp. též na pozemku parc. č. XB v případě přípojky elektro a přeložky veřejného osvětlení. Žalobci jsou sousedy, konkrétně žalobce 1) je vlastníkem především pozemků parc. č. XC a XD v katastrálním území X, které mají s pozemkem, na němž je umístována stavba, společnou hranici ve vnitrobloku. Žalobce 2) je vlastníkem pozemku parc. č. XE v katastrálním území X, který sousedí s projednávaným záměrem z pravé strany při pohledu z ulice. Všechny v rozsudku zmiňované pozemky označované parcelními čísly se nachází v katastrálním území X.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul dosavadní průběh řízení a dále k odvolacím námitkám uvedl, že při podání žádosti byl jednoznačně zřejmý rozsah navrhovaného stavebního záměru, včetně toho, že se dotýká pozemků parc. č. XA i parc. č. XB v katastrálním území X, a to z dokumentace záměru. Stavební úřad proto vyzval žadatele k doplnění žádosti tak, aby odpovídala rozsahu záměru zakreslenému v dokumentaci, což žadatel učinil samostatným podáním.
5. Z obsahu doložené dokumentace pro územní řízení vyplývá, že předmětem záměru není odstranění stavby v rozsahu, při kterém by stavba zanikla. U obou stávajících podlaží stavby bude zachován celý rozsah jejich půdorysu a zůstanou i obvodové stěny, do kterých budou částečně nově vybourány stavební otvory. Vnitřní nosné konstrukce obou podlaží zůstanou ve většině rovněž zachovány. Bude změněno pouze dispoziční členění, které je dané převážně nenosnými konstrukcemi.
6. Z obsahu doložené dokumentace žalovaný také vyvodil, že stavba je označována jako rodinný dům se třemi bytovými jednotkami, z nichž každá je situována v jednom podlaží. V územním řízení nelze předjímat, že potenciálně lze změnit dispoziční řešení tak, aby se zvýšil počet bytových jednotek. Nadto by se jednalo o změnu v účelu užívání stavby, která je přípustná jen na základě souhlasu nebo povolení stavebního úřadu.
7. V případě návrhu stavby je území historického jádra obce stanovené v územním plánu specifickou hodnotou, kterou je třeba chránit. Pro dané území je charakteristická zástavba v blocích vymezených sítí komunikací, v nichž převažuje zástavba umístěná jako řadová zástavba podél uliční čáry. Vnitřní část pozemků staveb zůstává většinou nezastavěna a tvoří dvorek, který je využit pro zeleň nebo drobné stavby. Tímto způsobem je řešena i

zástavba ve stavebním bloku, ve kterém je umístován projednávaný záměr. Stávající stavba navazuje na řadovou zástavbu, takže její štítové stěny jsou umístěny až na hranicích se sousedními pozemky. Mezi rodinným domem na východní straně a stávající stavbou zůstává volný prostor dvora sousedního domu. Navržená nástavba v úrovni nadzemních podlaží respektuje půdorysné uspořádání území. V daném území se nachází stavby s rozdílnou výškou a je časté, že přímo sousedící stavby mají rozdílnou výšku o jedno, výjimečně i více pater, a hlavní římsy jednotlivých staveb na sebe často výškově nenavazují. Podle Územně analytických podkladů hl. m. Prahy 2020 je výšková linie střech v daném území v rozmezí výškových hladin méně než 6 m a 12,01 – 16 m a podlažnost od dvou a méně podlaží až do čtyř podlaží. Výšková linie střechy navržené nástavby je od přilehlého upraveného terénu 7,01-9,26 metrů, a stavba má mít jedno podzemní podlaží vystupující částečně nad povrch, dvě nadzemní podlaží a podkroví pod sedlovou střechou. Ulice je značně svažité, na západní straně má nástavba převyšovat sousední objekt o jedno nadzemní podlaží, hřeben střechy je u obou rovnoběžný s uliční čarou. Sousední objekt na východní straně má hlavní římsu ve větší absolutní výšce, než projednávaná nástavba. Objekty na protilehlé straně ulice mají dvě až čtyři nadzemní podlaží. Navržená nástavba tedy výškově nijak nevybočuje z charakteru území. Požadavky vyplývající z historického charakteru zástavby, zejména struktury veřejných prostranství, výškové hladiny, podlažnosti a střešní krajiny, byly dodrženy. Stavební úřad provedl posouzení souladu záměru s charakterem území a jeho urbanisticko-architektonickými hodnotami.

8. Doloženou studií osvětlení a proslunění bylo prokázáno, že nedojde ke zhoršení denní osvětlenosti a míry oslunění obytných místností sousedních staveb pod normové hodnoty a míra denního osvětlení a oslunění obytných místností nebude umístěním stavby výrazně změněna. Vlivem nástavby dojde k částečné ztrátě výhledu z oken nemovitosti na pozemku parc. č. XE, nicméně tento dům se od v místě typického uspořádání odchyluje tím, že pozemek není zastavěn v plné délce podél komunikace X, což umožnilo umístění některých oken do vnitroblokové části i v místech proti štítové zdi nyní nastavované stavby. Toto ovlivnění však nelze považovat za nepřiměřené, neboť již nyní jsou tato okna orientována proti štítové stěně stavby. Žalovaný zdůraznil, že požadavky na pohodu bydlení nelze absolutizovat.
9. Vyhláška č. 501/2006 Sb. je právním předpisem platným na celém území České republiky mimo území hl. m. Prahy v případě, že pro území hl. m. Prahy je splněn požadavek § 194 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), který zmocnil Prahu ke stanovení obecných požadavků na využívání území a technických požadavků na stavby v Praze.
10. Pro posuzování odstupové vzdálenosti staveb na pozemcích parc. č. XA a XE v katastrálním území X se použije čl. 8 odst. 3 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, jelikož se jedná o odstup mezi dvěma stavbami rodinných domů. Vzdálenost mezi objekty rodinných domů je 9,3 metrů, což je více než požadovaných 7 metrů. Pozemek je pozemkem proluky, protože se jedná o prostor ve stávající souvislé zástavbě a proto se neuplatní požadavek na odstupové vzdálenosti mezi nastavovaným rodinným domem a stavbou pro bydlení umístěnou na protilehlé straně komunikace. Žalovaný upozornil na rozdíl mezi požadavky na odstup mezi dvěma stavbami rodinných domů a odstupem

stavby rodinného domu od hranice se sousedním pozemkem rodinného domu. V daném místě převládá takový charakter zástavby, kdy na sebe jednotlivé objekty přímo navazují a tvoří řadovou zástavbu, občasné výjimky (objekt č.p. Y) nemohou být podkladem pro požadavek, aby se jim okolní zástavba v budoucnosti přizpůsobovala. Žalobci vychází z mylného předpokladu, že stavbu je nutné posuzovat jako novostavbu, přestože se jedná o nástavbu na stávající objekt, kdy jsou odstupové vzdálenosti již dány a nástavbou je nelze ovlivnit. Skutečnost, že na hranici se sousedním pozemkem dojde ke zvýšení stavby, byla posuzována, ale nikoliv s ohledem na odstupy, které se navýšením nemění.

11. Podle čl. 50 odst. 5 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy musí být na pozemku rodinného domu vymezena plocha pro alespoň jedno parkovací stání, u posuzovaného záměru je parkovací stání umístěno v garáži, protože podzemní podlaží objektu je umístěno na celé ploše pozemku. Uplatnění čl. 50 odst. 5 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy proto vylučují stavebně technické důvody. Požadavek čl. 8 odst. 8 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy se u staveb umístovaných v prolukách neuplatňuje.
12. Žalovaný dále uvedl, že v průběhu řízení došlo k doplnění dokumentace. Na jednotlivých dokumentech sice nebylo označeno, kdy došlo k aktualizaci, to však nepůsobí nezákonnost prvostupňového rozhodnutí. Součástí spisu je také původní dokumentace z prosince 2013, nová dokumentace byla vypracována z důvodu rozdílného zakreslení stávajícího stavu objektu, nikoliv z důvodu změny v navrženém záměru. Účastníci měli možnost se seznámit i s doplněnými podklady. Odstup stavby od staveb na protilehlé straně ulice v koordinační situaci uveden není, protože se jedná o nástavbu, a tudíž je vzdálenost stavby od hranic pozemků daná stávající stavbou. Umístění stavby je také dáno tím, že se jedná o pozemek proluky.
13. Doložená vyjádření vlastníků nebo správců sítí technické infrastruktury byla v průběhu řízení před vydáním napadeného rozhodnutí z části aktualizována. Této námitce žalobců lze z části přisvědčit, ale není zřejmé, jak se tato skutečnost dotýká práv účastníků řízení. Nedošlo k ničemu, co by mohlo mít za následek změnu obsahu vyjádření vlastníků či správců sítí technické infrastruktury. U závazných stanovisek není stanovena doba jejich platnosti.

III. Žaloba

14. Žalobci navrhovali zrušení napadeného rozhodnutí.
15. Žalobci v žalobě namítali, že stavba není pouhou změnou stavby (nástavbou), ale novostavbou. Pro posouzení vzniku stavby jako věci je rozhodný okamžik, kdy je jednoznačně a nezaměnitelným způsobem patrné alespoň dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží. Z dokumentace však vyplývá, že se jedná spíše o novou stavbu, podstatně se mění půdorys nadzemních podlaží a bude značně vyvýšen. Sám stavební úřad uvedl, že se bude bourat vnitřní část nosné zdi a příčky a je proto zřejmé, že poté nezůstane patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží.
16. Dále žalobci argumentovali, že se nejedná o změnu stávající stavby rodinného domu, ale o dům bytový. Předmětná stavba totiž nesplňuje požadavky na rodinný dům, který může mít nejvýše tři samostatné byty. Stavebně technické uspořádání jednotlivých podlaží a

vybavení a uspořádání místností v nadzemních podlažích odpovídají dvěma bytům v každém podlaží. Není rozhodné, že stavba je v dokumentaci označena jako „rodinný dům se třemi bytovými jednotkami o velikosti 5+kk“, ale charakter dané stavby a její stavebně-technické uspořádání. Při změně rodinného domu na bytový nedochází ke změně v účelu užívání stavby a není proto třeba souhlasu či povolení stavebního úřadu.

17. Stavba není v souladu s urbanisticko-architektonickými charakteristikami a hodnotami prostředí a s požadavky na zachování kvality prostředí a pohody bydlení.
18. Navrhovaná stavba má nadměrnou výšku a počet podlaží, tj. tři podlaží nad terénem a podkroví, zatímco nejbližší okolní domy mají pouze jedno či dvě podlaží a podkroví. Navrhovaná stavba je tak značně převyšuje. První podlaží stavby je sice deklarováno jako podzemní, ale je ve své podstatné části nad terénem a uliční průčelí se pohledově a výškově uplatňuje jako nadzemní. Stavba nepřipustně zahušťuje stávající zástavbu nad míru, která je u sousedních staveb obvyklá, a která je přiměřená poměrům daného místa. Nejsou respektovány objemové a prostorové parametry stávající zástavby v dané straně ulice X a stavba by působila dominantně a rušivě.
19. Realizací stavby by došlo k výraznému zásahu do daného území a ke změně dosavadního komfortu bydlení v domech žalobců. Zároveň by došlo ke zhoršení životních podmínek a narušení pohody bydlení a soukromí. Sám stavební úřad připustil, že současná zástavba již je stísněná, což by mělo být důvodem pro neumístění stavby, a nikoliv záminkou k dalšímu zhoršení situace.
20. Z oken a balkonů dvorní strany stavby a její terasy by byl přímý výhled na sousední nemovitosti žalobce 1), což by nad míru přiměřenou poměrům daného místa narušovalo soukromí v těchto nemovitostech žalobce. Z balkonů a terasy stavby by bylo možno pozorovat vše, co se odehrává v sousedních nemovitostech.
21. Žalovaným odkazovaná studie osvětlení a oslunění se zabývá pouze obytnými místnostmi z hlediska normových hodnot. Zvýšením štítové zdi stavby na hranici s pozemkem žalobce 2) o více než 6 metrů dojde ke zhoršení osvětlení a oslunění nemovitosti žalobce 2). Není pravdou, že by narušení pohody bydlení bylo navázáno pouze na splnění limitů stanovených právními předpisy, naopak je třeba zkoumat zhoršení podmínek z hlediska míry přiměřené poměrům daného konkrétního místa, která není na stanovených limitech závislá. Správní orgány neprovedly komplexní posouzení narušení pohody bydlení žalobce 2) následkem nadměrného navýšení štítové stěny ani vlivem na dvůr žalobce.
22. Žalobci poukázali na to, že vyhláška č. 501/2006 Sb. je obecně závazným právním předpisem s nímž musí být vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy v souladu. V projednávaném případě je třeba splnit požadavky obou vyhlášek, v případném konfliktu má přednost vyhláška č. 501/2006 Sb. vyhlášená ve Sbírce zákonů. Stavební úřad však tvrdil, že se na stavbu vyhláška č. 501/2006 Sb. nevztahuje a neprovedl proto přezkum souladu stavby se všemi prováděcími předpisy. Navrhovaná stavba nerespektuje charakter a možnosti daného místa zejména ve vztahu k její výšce a hmotě, a proto je její umístění v rozporu s právními předpisy.

23. Stavba není ani v souladu s územně plánovací dokumentací. Stavba je navrhována v území historického jádra obce, kde má být respektován stávající historický charakter zástavby. Stavba jej však nerespektuje zejména co do stávající výškové hladiny zástavby v daném bloku, podlažnosti a střešní krajiny.
24. Nebyly splněny ani minimální odstupové vzdálenosti umísťované stavby od okolních staveb, a to ve vztahu umísťované stavby a protilehlých domů na pozemcích parc. č. XF a XG. Dle názoru žalovaného je pozemek pozemkem proluky a proto se požadavek na odstupové vzdálenosti neuplatní. Zde se však o souvislou zástavbu a proluku, jakožto nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, nejedná. Dům na pozemku parc. č. XE je situován rovnoběžně s ulicí X a do ulice X na něj nemůže být navazováno. Objekt dílny na pozemku parc. č. XE vůbec v ulici není a nemůže vytvářet souvislou uliční zástavbu.
25. Nebyly splněny minimální odstupové vzdálenosti od hranice pozemku, protože stavba je navrhována až na hranici s pozemkem parc. č. XE. To by způsobilo utopení sousedních nemovitostí žalobců, zejména pozemku žalobce 2) parc. č. XE, a jejich nepřípustné zastínění. Stavba je řešena jako kdyby mělo být pokračováno v zástavbě, což však s ohledem na dům na pozemku parc. č. XE nelze. Umístění stavby na hranici pozemku také znemožní údržbu umísťované stavby, aniž by bylo zasahováno do vlastnického práva sousedů. Stávající stav by se umístěním dané stavby ještě zhoršil a prohloubil. Není rozhodné, že stávající konstrukce stavby minimální odstupové vzdálenosti nesplňují a nemůže to být důvodem k přijetí porušení právních předpisů v případě, kdy jsou tyto konstrukce nastavovány a tím dochází k dalšímu zhoršení stávajícího stavu. Vzdálenosti se neměří jen na úrovni terénu, ale od všech předsazených částí stavby a proto je vzdálenost třeba zkoumat i ve vztahu k nástavbě.
26. Stavba nesplňuje ani další požadavky právních předpisů provádějících stavební zákon. Vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně tři metry od okraje vozovky pozemní komunikace, což nebylo splněno. Dokumentace také neobsahuje odstupy stavby od staveb na druhé straně ulice X a odstupy od staveb žalobce 1). Nebylo prokázáno splnění požadavků na likvidaci dešťových vod.
27. Žalovaný rozhodoval na základě neaktuálních podkladů, zejména vyjádření správců infrastruktury a sítí, jejichž platnost je omezena a již uplynula. S ohledem na změny právních předpisů nemohou ani stanoviska dotčených orgánů vydaná v letech 2016 nebo 2017 bez omezené doby platnosti osvědčovat soulad stavby s požadavky právních předpisů platných a účinných v době rozhodování stavebního úřadu.
28. Rozhodnutí o umístění stavby je zmatečné a vadné, protože umístilo stavbu i na pozemcích, které nebyly předmětem řízení. V žádosti o umístění stavby je uveden jen pozemek parc. č. XA, dle rozhodnutí však má být umístěna i stavba přípojky elektro a přeložky VO na pozemku parc. č. XB v k.ú. X. Žalovaný uvedl, že stavební úřad vyzval žadatele k doplnění žádosti, avšak dle správního řádu žádost rozšířit nelze. Žádost přitom vymezuje předmět řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

30. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zopakoval v něm uvedené argumenty. Nad rámec toho zdůraznil, že vzhledem k datu zahájení řízení a zpracování projektové dokumentace byla stavba posuzována dle vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy.
31. Již při podání žádosti byl jednoznačně zřejmý rozsah navrhovaného stavebního záměru, včetně toho, že se dotýká pozemků parc. č. XA i parc. č. XB v katastrálním území X, a to z dokumentace záměru. Stavební úřad proto vyzval žadatele k doplnění žádosti tak, aby odpovídala rozsahu záměru zakreslenému v dokumentaci, což žadatel učinil. Žalobcům tedy nemohla vzniknout žádná újma na právech, neboť s nimi byl záměr projednán v rozsahu a obsahu, o kterém bylo následně stavebním úřadem rozhodováno.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

32. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili (souhlas účastníků byl v souladu s větou druhou téhož ustanovení presumován).
33. Žaloba není důvodná.
34. Dle části první čl. II. bodu 10. zákona č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, správní řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (k čemuž v souladu s čl. 55 došlo dne 1. 1. 2018), dokončí stavební úřad podle dosavadních právních předpisů.
35. Takovým správním řízením bylo i řízení o žádosti o umístění stavby v nyní posuzované věci, zahájené podáním žádosti dne 17. 1. 2014, které bylo s ohledem na § 73 odst. 1 správního řádu pravomocně skončeno až oznámením napadeného rozhodnutí vydaného dne 3. 8. 2022. Správní řízení tedy bylo vedeno a rozhodnutí vydána podle relevantních ustanovení stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2017. Stejně znění je s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. rozhodné i pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí soudem.
36. S ohledem na § 85 nařízení č. 10/2016 Sb. Hl. m. Prahy se na věc aplikuje vyhláška č. 26/1999 Sb. Hl. m. Prahy.
37. Úvodem k žalobní argumentaci soud předesílá, že po seznámení se s obsahem správního spisu nemohl přehlédnout, že přestože žalobci v podané žalobě uplatňují rovněž argumentaci novou, mířící proti konkrétním závěrům žalovaného vysloveným v odůvodnění napadeného rozhodnutí, některé žalobní námitky se do značné míry

překrývají s námitkami uplatněnými žalobci v odvolání, resp. v průběhu správního řízení. V této souvislosti je třeba podotknout, že jakkoli žalobci v obecné rovině nic nebrání v tom, aby v rámci žalobních bodů zopakoval své argumenty vyjádřené v průběhu řízení před správními orgány, musí vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí o odvolání, které jeho ve správním řízení uplatněné argumenty vypořádává (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, čj. 4 As 78/2012 - 125).

38. Jakkoli je přitom i z předmětné části žalobní argumentace zřejmé, z jakých důvodů žalobci považují napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí v tomto ohledu za nezákonná, a včas uplatněné žalobní námitky tedy je nutno považovat za řádně uplatněné žalobní body, tím, že žalobci v žalobě v zásadě zopakovali námitky vznesené v průběhu správního řízení, aniž by věcně reagovali na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se žalovaný s předmětným okruhem námitek vypořádal a přezkoumatelným způsobem popsal a vysvětlil, na základě jakých konkrétních úvah vycházejících ze zjištění plynoucích z důkazních prostředků provedených v řízení uzavřel o nedůvodnosti námitek, poněkud snížili svou šanci na procesní úspěch, neboť soud za ně nemohl domýšlet další argumenty. Soud vyšel z toho, že pokud žalobci v některých částech své žalobní argumentace setrvali na dříve uplatněných námitkách a neprezentovali dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusel pak ani soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, čj. 6 As 54/2013 - 128).
39. Žalobci v žalobě namítali, že stavba není pouhou změnou stavby (nástavbou) ale novostavbou. Předmětem sporu mezi účastníky je tedy posouzení, zda stavební záměr lze posuzovat jako změnu stavby ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) stavebního zákona tak, jak bylo uvedeno v žádosti, nebo je nutné jej posoudit jako stavbu novou.
40. Soud konstatuje, že z ustálené judikatury vyplývá, že není-li již patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží, typicky při úplné destrukci jeho obvodových zdí, je nepochybné, že původní stavba zanikla, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2014, č. j. 6 As 120/2013-41, bod 21 a judikatura tam citovaná. V rozsudku ze dne 19. 4. 2013, č. j. 8 As 31/2007-165, pak Nejvyšší správní soud uvedl: *„Odstranění převážné většiny původní stavby až do základů a následnou realizaci nové stavby s využitím několika fragmentů stavby původní nelze hodnotit jako stavební úpravu.“* Pro posouzení věci není podstatné, nakolik se nová stavba původní stavbě podobá a nakolik se od ní má odchylovat, neboť jak uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 31. ledna 1994 sp. zn. 3 Cdo 95/92: *„Jestliže ... původní stavba byla zcela zdemolována (minimálně však do toho stadia, kdy již přestalo být patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží) a na jejím místě byla postavena nová stavba, byť i druhově shodná, nejde o ztrátu původního stavebně technického charakteru, ale o zřízení nové stavby na pozemku a na místě (původní) stavby zaniklé.“*
41. Naopak o nástavbu se jedná v případě, kdy nedochází ke změně půdorysu původní stavby, ale pouze k rozšíření stávající stavby ve vertikálním směru (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2019 č.j. 10 As 69/2019 – 48).

42. Soud veden shora citovanými judikaturními východisky přezkoumal závěr žalovaného, že se v daném případě o stavbu novou nejedná, přičemž se s tímto závěrem ztotožnil. Pro posouzení zániku původní stavby je významné to, co má být odstraněno, nikoli to, co se má vybudovat, přičemž pro závěr o zániku stavby je rozhodující, zda je s tím spojen zánik dispozičního řešení prvního nadzemního podlaží.
43. V tomto ohledu soud vyšel zejména z výkresů, které jsou součástí správního spisu, zejména z výkresu zachycujícího stávající konstrukce v prvním nadzemním podlaží a konstrukce, které mají být i po provedení nástavby zachovány, z něž vyplývá, že stávající vnitřní zdi mají být z naprosté většiny zachovány, až na výjimku několika málo příček a malé části nosné zdi. Do stávajících obvodových zdí mají být pouze vybourány otvory, jinak zůstávají beze změny. Současně soud považuje za rozhodné zejména obvodové zdi, neboť judikatura klade důraz na míru jejich destrukce – jsou to právě tyto zdi, které vymezují plošný rozsah stavby a tím ji esenciálně definují v prostoru. Vnitřní dispoziční řešení a bourání nenosných stěn má pro hodnocení zániku stavby význam nižší (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2023 č.j. 17 A 111/2022-36). K tomu, že by přestalo být patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží, tudíž v průběhu stavby nedojde, a proto se nemůže jednat o novostavbu, jak tvrdili žalobci.
44. Zároveň má být současná stavba zvyšována, a to až do výšky dvou nadzemních podlaží s podkrovím, ale ke změně půdorysu nedochází. Soud proto souhlasí s posouzením správních orgánů, že se jedná o nástavbu. Zároveň je však třeba dodat, že toto rozlišení nemá stěžejní význam, který mu žalobci zřejmě přičítali, neboť vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy se použije mimo jiné i v případě provedení nástavby, nikoliv pouze při umísťování staveb zcela nových.
45. Dále žalobci argumentovali, že se nejedná o změnu stávající stavby rodinného domu, ale o dům bytový.
46. V tomto ohledu lze odkázat na čl. 3 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, dle něž se rodinným domem rozumí „stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení; rodinný dům může mít nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví“. Žalobci svou argumentaci koncentrovali do tvrzení, že stavebně technické uspořádání podlaží a vybavení a uspořádání místností odpovídá dvěma bytům v každém podlaží, sporoval tedy pouze jeden ze znaků stavby, kterou lze považovat za rodinný dům. Soud je shodně s žalovaným toho názoru, že z výkresové dokumentace, především půdorysů obou nadzemních podlaží a podkroví vyplývá, že stavba má obsahovat tři samostatné byty. Je sice pravdou, že si lze představit způsoby, jakým by stavba mohla vyhovět požadavkům na výstavbu i v případě, že by každé podlaží bylo rozděleno na byty dva (např. již v návrhu je zanesen odpovídající počet koupelen a záchodů, záměna prostoru pro otáčení vozidel za další garážová stání, apod.), nicméně jedná se o varianty ryze teoretické, přičemž záměru osoby zúčastněné je realizovat aktuálně nic nenasvědčuje. Soud zdůrazňuje, že dle § 126 odst. 1 stavebního zákona je vlastník povinen užívat stavbu pouze v souladu s jejím účelem, ostatně již v rozhodnutí stavebního úřadu byla stavba popsána jako nástavba rodinného domu, který bude obsahovat tři bytové jednotky, a jako podmínka pro umístění stavby

bylo vymíněno, že v každém nadzemním podlaží bude jedna bytová jednotka, v celém domě tedy celkem tři.

47. Tato námitka žalobců proto není důvodná.
48. Žalobci namítali, že stavba není v souladu s urbanisticko-architektonickými charakteristikami a hodnotami prostředí a s požadavky na zachování kvality prostředí a pohody bydlení.
49. Městský soud v Praze předepisuje, že z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu vyplývá, že posouzení souladu stavby s urbanisticko-architektonickým charakterem okolní zástavby se odehrává v rámci správního uvážení stavebního úřadu, a proto je přezkum správním soudem omezen v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. na zjištění, zda stavební úřad nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nezneužil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2014, čj. 9 As 95/2012 - 131, či ze dne 27. 1. 2016, čj. 6 As 24/2015 - 24). Rozsah přezkumu správního uvážení ve správním soudnictví je pak blíže rozveden např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46, ze kterého vyplývá, že: „[ú]kolem soudu ve správním soudnictví je přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí, tedy posoudit soulad napadeného rozhodnutí se zákonem. Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním. Úkolem soudu je posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí hledisek stanovených zákonem“. V rozsudku ze dne 27. 1. 2016, čj. 6 As 24/2015 - 24 kasační soud doplnil, že rozhoduje-li správní orgán v mezích správního uvážení, jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné a musí být zřejmé, že nevybočil z mezí a hledisek správního uvážení a konstatoval, že správní soud proto může přezkoumat, zda správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení či jej nezneužily (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2004, čj. 3 As 24/2004 - 79).
50. Soud proto provedl přezkum v mezích shora uvedených mantinelů a ztotožnil se s postojem správních orgánů. V posuzované věci stavební úřad došel k závěru, že stavba odpovídá urbanistickému a architektonickému charakteru prostředí, shledal ji proto akceptovatelnou s ohledem na její význam a umístění. Stavební úřad se s touto námitkou žalobců vypořádal zejména na straně 14 prvostupňového rozhodnutí, žalovaný pak na tuto část navázal na straně 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Další dílčí námitky, které žalobci vznášeli, správní orgány vypořádaly samostatně. Městský soud proto v souladu s výše uvedenou judikaturou konstatuje, že se správní orgány zabývaly souladem umísťované stavby s urbanistickým a architektonickým rázem v dané lokalitě dostatečně a neshledal, že by se dopustily svévole. Stejně tak soud neshledal, že by správní orgány pouze mechanicky přejímaly závěry obsažené v závazných stanoviscích dotčených orgánů. Umísťovaná stavba byla posouzena s ohledem na požadavky stavebního zákona i vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, přičemž úvahy správních orgánů na toto téma jsou logické, koherentní a v souladu s dotčenou právní úpravou.

51. Žalobci dále argumentovali, že navrhovaná stavba má nadměrnou výšku a počet podlaží. Návrh nástavby nerespektuje objemové a prostorové parametry stávající zástavby v dané straně ulice X, a proto by stavba působila dominantně a rušivě.
52. Dle článku 4 odstavce 7 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy je zvyšování staveb nepřípustné tam, kde by mohlo navrhovanými úpravami dojít k narušení původních architektonických hodnot daného místa nebo k narušení architektonické jednoty celku (např. souvislé zástavby v ulici). O takový případ se však nejedná.
53. Z výkresů, které jsou součástí správního spisu dle názoru soudu nevyplývá, že by umísťovaná stavba měla nad okolní zástavbou nějak vyčnívat. Výška navrhované stavby odpovídá výšce hřebene střechy domů žalobců, a to jak na pozemku parc. č. XE tak na pozemku parc. č. XH. Na protější straně ulice se nachází domy vyšší, než je navrhovaná nástavba, a to i o 2,5 metru. Stavba nalevo od umísťované nástavby je nižší. Pokud jde o posouzení výšky stavby, je třeba dle názoru soudu brát v potaz především výšku hřebenu střechy, přičemž počet podlaží je, s ohledem na umístění celé ulice ve svahu, méně významný. Dle názoru soudu není výška navrhované nástavby nepřiměřená místním poměrům. Skutečnost, že dům na pozemku parc. č. XI (od posuzované stavby nalevo) je nižší, není posuzované nástavbě na překážku, protože požadavky na umístění staveb nelze vykládat tak, že existence jedné nižší stavby v okolí brání jakémukoliv zvýšení blízkých staveb. Takovým výkladem by byl stavební rozvoj místa zcela paralyzován, ačkoliv je okolní zástavba v převažující míře několikapatrová. Soud nepopírá, že vybudováním nástavby dojde k určitému „zahuštění“ stávající zástavby, neztotožňuje se však s pohledem žalobců, kteří označují umísťovanou stavbu za dominantní a rušivou. Dle názoru soudu stavba co do výšky odpovídá okolní zástavbě, a půdorys stavby je přizpůsoben charakteru zástavby jakožto řadové.
54. Tato žalobní námitka proto není důvodná.
55. Žalobci uvedli, že realizací stavby by došlo k výraznému zásahu do daného území a ke změně dosavadního komfortu bydlení v domech žalobců.
56. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005-116, dle něhož se pod pojmem „pohoda bydlení“ rozumí souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení; pohoda bydlení je dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými emisemi pachů a prachu, osluněním apod.; pro zabezpečení pohody bydlení se pak zkoumá intenzita narušení jednotlivých činitelů a jeho důsledky, tedy objektivně existující souhrn činitelů a vlivů, které se posuzují každý jednotlivě a všechny ve vzájemných souvislostech.
57. Žalobci konkrétně namítali, že žalovaným odkazovaná studie osvětlení a oslunění se zabývá pouze obytnými místnostmi z hlediska normových hodnot. Zvýšením štítové zdi stavby na hranici s pozemkem žalobce 2) o více než 6 metrů dojde ke zhoršení osvětlení a oslunění nemovitosti žalobce 2).

Shodu s prvopisem potvrzuje X

58. Součástí správního spisu je studie denního osvětlení a proslunění vypracovaná Ing. M. L. a její dodatky ze dne 15. 5. 2014 a 18. 8. 2020 z nichž vyplývá, že z hlediska úrovně denní osvětlenosti neovlivní navrhovaná stavba výrazně okolní objekty a z hlediska doby proslunění okolní objekty dotčené stavbou vyhovují normám o obecných technických požadavcích.
59. Soud nezpochybňuje (a nečinily tak ani správní orgány), že provedením nástavby dojde ke změně parametrů proslunění a denního osvětlení ve vztahu k nemovitostem žalobce 2), přičemž se tak stane v rámci limitů daných právními předpisy (technickými normami). Pohoda bydlení jistě není dána pouze dodržením limitů technických norem, což je ovšem dle náhledu soudu dáno i tím, že některé aspekty ani není možné kvantifikovat a změřit. Posledně citovaný judikát uvádí demonstrativní výčet prvků pohody bydlení a lze si tedy představit i prvky další, které, na rozdíl např. od hluku, emisí, či právě oslunění, budou neurčité a nezměřitelné. Pokud je naopak určitý prvek (zde oslunění a osvětlení) chráněn jednoznačnými limity, jejichž překročení lze exaktně změřit, pak lze presumovat, že nepřekročením limitů byla pohoda bydlení zachována, samozřejmě za předpokladu, že zde nejsou další, významné okolnosti vyvracející tuto domněnku. Takové významné okolnosti však žalobci ani netvrdili. Soud proto vyšel z toho, že v projednávaném případě byly normy o obecných technických požadavcích na výstavbu splněny.
60. Soud v této souvislosti připomíná závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 22. 11. 2007, čj. 9 As 5/2007 - 76, nebo v rozsudku dne 4. 3. 2009, čj. 6 As 38/2008 - 123, dle nichž i při posuzování možného narušení pohody bydlení a souvisejících otázek je třeba vyjít ze základního předpokladu, že normy o obecných technických požadavcích na výstavbu svým obsahem odrážejí požadavky na pohodu bydlení. Jsou-li tyto normy dodrženy a je prokázán soulad s veřejným zájmem (spočívající především v jejich aplikaci), nelze úspěšně namítat, že pohoda bydlení bude narušena. Nelze odhlížet od základního předpokladu, že normy o obecných požadavcích na výstavbu svým obsahem odrážejí požadavky na kvalitu prostředí. Pro soud je přitom zásadní, že v dané věci nebyly tyto normy porušeny (obdobně srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2022, čj. 14 A 235/2021 - 73). Žalobci ani nezpochybnili závěry vypracované studie nebo způsob jejího vypracování.
61. Soud také připomíná, že citovaný judikát (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005-116) hovoří o souhrnu činitelů a vlivů, kterých může být celá řada a každý z nich se na celkové pohodě bydlení podílí jen z části. Soud má proto za to, že dochází-li ke změně jen menšího počtu parametrů, či dokonce parametru jediného, musí být argumenty dotčených osob silné, konkrétní, podložené a jednoznačně svědčící o závažnosti změny parametru, ať již izolovaně, či v souhrnu s dalšími spolupůsobícími parametry. Dle názoru soudu však žalobci konkrétní silné argumenty neuvedli, ani neozřejmili, proč v jejich konkrétním případě ani splnění normových hodnot nepostačuje.
62. Nadto, Nejvyšší správní soud již dříve vysvětlil, že limity osvětlení a oslunění se netýkají místností, které nejsou obytné či pobytové (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011 č.j. 5 As 58/2010-93), tím spíše nelze tyto parametry zohledňovat, pokud

jde o situaci na pozemku, nikoliv uvnitř budovy. Požadavky na proslunění a osvětlení jsou totiž vyhláškou č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy spojovány pouze s vnitřním prostorem budov, nikoliv snad s pozemky, jako to činí žalobci.

63. Žalobci poukazovali na poměry daného místa – ty jsou však takové, že k stínění domu žalobce 2) a jeho pozemku, resp. dvora, již bezpochyby dochází – a to částečně projednávanou stavbou v aktuálním stavu, ale také domem žalobce, který se nachází z druhé strany dvora, a vyšším domem přes ulici. V tomto ohledu soud poukazuje na to, že výška navrhované stavby téměř odpovídá výšce hřebene střechy žalobce 2). Dále přes ulici od domu žalobce 2) (pozemek parc. č. XG) se nachází dům, jehož výška hřebene je ještě o cca 3,5 metrů vyšší, než má být hřeben střechy vzniklý nástavbou. Nejde tedy o jev nový či výjimečný. Výstavba, zejména v urbanizovaných oblastech, je v mezích právních předpisů přirozená, žalobci proto pouze stěží mohli očekávat, že současné poměry zůstanou zachovány navždy. Požadavky na pohodu bydlení ani nelze absolutizovat. Určité zatížení okolí způsobuje každá stavba, přičemž po vlastních okolních staveb je spravedlivé požadovat, aby takovéto zatížení snášeli, je-li přiměřené poměrům (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2011, č.j. 5 As 74/2009-67). S ohledem na dosavadní poměry v místě soud považuje změnu poměrů způsobenou umístěním stavby z hlediska oslunění a osvětlení za přiměřenou.
64. Soud proto shrnuje, že navrhovaná stavba neovlivní pohodu bydlení žalobců z hlediska oslunění a osvětlení nepřiměřeným způsobem, a proto tato žalobní námitka není důvodná.
65. Žalobci dále namítali, že z oken a balkonů dvorní strany nástavby a její terasy by byl přímý výhled na sousední nemovitosti, což by nad míru přiměřenou poměrům daného místa narušovalo soukromí v těchto nemovitostech.
66. K narušení soukromí žalobců soud připomíná ustálené závěry správních soudů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, čj. 2 As 168/2016 - 28, či ze dne 31. 5. 2017, čj. 4 As 62/2017 - 37), že sama skutečnost, že z jedné nemovitosti je možné nahlížet do druhé, nepředstavuje imisi, i když se jedná potenciálně o nahlížení obtěžující. Aby bylo takové nahlížení možné považovat za imisi, musí se jednat o mimořádnou situaci, kdy předmětná stavební úprava neodpovídá standardním společenským poměrům a oprávněným zájmům dotčených osob, tj. například pokud je prováděna především s úmyslem nahlížet na pozemek souseda nebo pokud se dotýká dosud uzavřených prostor sousední nemovitosti. Je v první řadě na tom, kdo se cítí být obtěžován, aby provedl opatření, která tomuto obtěžování zabrání. V rozsudku ze dne 12. 10. 2010, čj. 7 As 13/2010 - 145, pak kasační soud shledal, že *„[s]těžovatelé si nemohou osobovat právo na to, aby byla vyloučena každá stavební změna v jejich sousedství, která by podstatně snížila míru jejich soukromí.“*
67. Odkázat lze i na další přílehlavé závěry vyslovené v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Dle rozsudku ze dne 28. 6. 2018, č. j. 10 As 143/2016-121 *„nachází-li se stavby v intravilánu obce, je zpravidla vždy v určité míře zasahováno do soukromí obyvatel, a to možnými pohledy do oken, na dvory či do zahrad. Absolutního soukromí v takových podmínkách nelze dosáhnout (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2012, čj. 8 As 20/2011-131).*

Stěžovatelé nemají žádné subjektivní právo na to, aby poměry území, v nichž se nachází jejich rodinné domy, byly navždy konzervovány a nemohly se změnit. Stavební aktivity, zvláště v urbanizovaných oblastech, jsou přirozenou součástí vývoje společnosti. Tomu odpovídá i územní plán, který výstavbu v určitých částech připouští, a tedy do jisté míry předpokládá.“ Odkázat lze též na rozsudek ze dne 12. 3. 2010, č. j. 7 As 13/2010-145, v němž Nejvyšší správní soud stěžovatelům brojícím proti stavbě na sousedním pozemku mj. s poukazem na ztrátu soukromí sdělil, že „nebylo možné žadateli o vydání rozhodnutí o umístění stavby nevyhovět jenom proto, že z oken stavby bude vidět na sousední nemovitosti. Pokud se totiž nejedná o obtěžování mimořádné, převyšující míru přiměřenou poměrům, je přednostně na tom, kdo se cítí být obtěžován, aby provedl opatření, která by tomuto obtěžování zabránila. (...) Stěžovatelé si nemohou osobovat právo na to, aby byla vyloučena každá stavební změna v jejich sousedství, která by podstatně snížila míru jejich soukromí. Skutečnost, že na sousedním pozemku doposud nestála stavba, jejíž povaha umožní, aby někteří její uživatelé viděli na pozemek stěžovatelů či do oken jejich domu, nezakládá stěžovatelům právo na to, aby tento stav přetrvával i do budoucna. Stěžovatelé vůči sousednímu pozemku ‚nevydrželi‘ žádné právo na to, aby se výstavba na něm omezila více, než jaká omezení standardně vyžadují obecné poměry v území, jež jsou vyjádřeny v územním plánu“. Podle rozsudku ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 As 168/2016-28 „je možné pohled považovat za imisi jen v mimořádných případech a v ostatních případech je na těch, kteří si připadají možným pohledem obtěžováni, aby pomocí různých technických řešení zabránili ostatním na svůj pozemek nebo do své nemovitosti hledět.“ Právě citované judikатурní závěry soud považuje za obecně platné, tedy použitelné i v nyní posuzovaném případě. Je třeba vycházet z premisy, že stavebník s ohledem na jeho vlastnické právo v zásadě může stavět dle svého uvážení, přičemž ohledně imisí je povinen se vyvarovat takových řešení, která by zasahovala do vlastnických práv vlastníků sousedních pozemků v míře nepřiměřené místním poměrům (§ 1013 odst. 1 občanského zákoníku ve světle čl. 11 odst. 3 Listiny).

68. Z půdorysů, které jsou součástí správního spisu, soud zjistil, že na nástavbě jsou plánovány dva balkony, a to v druhém nadzemním podlaží a v podkroví. V druhém nadzemním podlaží je balkon orientován směrem do zahrady. Stavba je navrhována do tvaru písmene „L“ a balkon je umístěn v rohu stavby s konvexním úhlem a rovněž má tvar písmene „L“. V podkroví je balkon navrhován na stejném místě s tím rozdílem, že má pouze tvar obdélníku.
69. Soud v nyní posuzovaném případě nepovažuje imisi pohledem za mimořádnou, převyšující míru přiměřenou místním poměrům. Výše citované závěry Nejvyššího správního soudu platí tím spíše na hustě osídleném území hlavního města Prahy. Pohledy do oken či zahrad jsou v lokalitě, v níž se dům žalobce 1) nachází, poměrně běžnými jevy. Ostatně, na pozemek žalobce 1) bylo i doposud možno shlížet ať už z oken, nebo z terasy domu, na který má být provedena nástavba. Soud v tomto smyslu neshledává situaci mezi stavbou a žalobcovým domem v daném kontextu nijak mimořádnou, žalobce ani specifičnost nyní posuzovaného případu vůči místním poměrům konkrétně nedefinoval. Zásah do soukromí žalobce, ač s ohledem na zvýšení stavby a vybudování oken ve vyšších patrech než doposud bezpochyby existující, je významně snižován také samotným umístěním balkónů. Balkóny jsou vzhledem k pozemku žalobce 1) umístěny „za rohem“, čímž je možnost pohledu na žalobcův pozemek snížena, zejména směrem k domu žalobce 1). Nadto soud považuje míru možných pohledů za zcela srovnatelnou s pohledy, které jsou umožňovány umístěním oken na dvorní stranu stavby, přičemž okna směřující do

vnitrobloku jsou v tomto druhu zástavby běžným jevem. Soud proto má za to, že intenzita nahlížení obyvatel nástavby na pozemek žalobce není nepřiměřená místním poměrům.

70. Tato žalobní námitka není důvodná.
71. Žalobci tvrdili, že vyhláška č. 501/2006 Sb. je obecně závazným právním předpisem a musí být aplikována i na projednávaný případ.
72. Městský soud konstatuje, že uvedená otázka byla již v judikatuře správních soudů opakovaně řešena, lze ji tedy považovat za vyřešenou. Předně je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2017, č. j. 8 As 69/2017-62); v něm tento soud konstatoval následující: „*Stěžovatelka vyjádřila domněnku, že závěr městského soudu o neuplatnění vyhlášky č. 501/2006 Sb. na území hlavního města Prahy není správný. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že oba podzákonné právní předpisy (vyhláška č. 501/2006 Sb. a vyhláška č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy) byly vydány na základě zmocnění daného zákonem; v případě vyhlášky č. 501/2006 Sb. na základě zmocnění zakotveného ve stavebním zákoně a v případě vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy na základě zmocnění zakotveného v zákoně č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (obdobné zmocnění pro hlavní město Prahu je zakotveno i ve stavebním zákoně). Vyhlášky si nekonkurují, neboť první z nich upravuje poměry obecně a druhá jmenovitě na území hlavního města Prahy. Tím, že hlavní město Praha přijalo svou vlastní právní úpravu, vyloučilo použití obecného právního předpisu na svém území. Na uvedeném nic nemění ani to, že vyhláška č. 501/2006 Sb. sama svou územní působnost neomezuje. Územní omezení vyhlášky č. 501/2006 Sb. totiž provedl zákonodárce ve stavebním zákoně, jak správně uvedl městský soud. Nekonkurují-li si vyhlášky, je bezpředmětné posuzovat, zda si vzájemně protirečí, a případně aplikovat kolizní pravidla. Stěžovatelčin případ tak bylo nutno posuzovat podle vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, protože se i likvidace dešťových vod řídila požadavky stanovenými ve vyhlášce č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, nikoliv ve vyhlášce č. 501/2006 Sb.*“ Tento právní závěr je přitom stále plně aplikovatelný, protože k relevantní změně zmocňujícího ustanovení (výše citovaného § 194 stavebního zákona) v mezidobí nedošlo. Uvedený závěr Nejvyššího správního soudu byl pak opakovaně převzat i v rozhodovací praxi městského soudu; v tomto duchu hovoří např. rozsudek ze dne 7. 10. 2021, č. j. 17 A 13/2020-68, ze dne 9. 3. 2022, č. j. 14 A 235/2021-73, či ze dne 22. 4. 2022, č. j. 18 A 111/2021-110, nebo ze dne 29. 9. 2022, č. j. 18 A 49/2022-175, přičemž v projednávaném případě soud neshledává důvod se od nastoleného trendu odchýlit.
73. Městský soud tedy shrnuje, že se přidržel zcela převažující rozhodovací praxe správních soudů stran nastolené otázky. Z tohoto důvodu hodnotí tuto žalobní námitku jako nedůvodnou; správní orgány neměly povinnost posuzovat soulad stavebního záměru s vyhláškou č. 501/2006 Sb.; tento právní předpis se totiž na uvedený případ vůbec nevztahoval. Tento žalobní bod proto není důvodný.
74. Dle názoru žalobců stavba není v souladu s územně plánovací dokumentací. Stavba nerespektuje stávající výškovou hladinu zástavby v daném bloku, podlažnost a střešní krajinu. Konkrétně žalobci zdůraznili nadměrnou výšku a počet podlaží stavby.

75. Soud odkazuje na odůvodnění shora týkající se podlažnosti stavby. Charakter území podrobně popsal žalovaný na straně 8-9 napadeného rozhodnutí, včetně informací vyplývajících z Územně analytických podkladů Hl. m. Prahy. Na toto odůvodnění žalovaného soud odkazuje a ztotožňuje se s ním. Na tomto místě proto soud jenom zopakuje, že nepovažuje počet podlaží nebo výšku stavby za nadměrné, jelikož odpovídá okolní zástavbě a to včetně domů žalobců. Dle názoru soudu nástavba nevyčnívá ani co do střešní krajiny, neboť na umísťované stavbě je navrhována sedlová střecha, která odpovídá tvaru střech v bezprostředním okolí.
76. Žalobci namítali, že nebyly splněny minimální odstupové vzdálenosti umísťované stavby od okolních staveb, a to ve vztahu umísťované stavby a protilehlých domů na pozemcích parc. č. XF a XG.
77. Pro posouzení toho, jakým odstupovým vzdálenostem má stavba vyhovět, je v projednávaném případě stěžejní závěr, zda se jedná o pozemek v proluce. Stavební zákon pojem proluka nijak nedefinuje, dle čl. 3 odst. 1 písm. l) vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy se prolukou rozumí nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě včetně nezastavěného nároží, který je určen k zastavění; v zástavbě rodinných domů se prolukou rozumí také nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů včetně volného pozemku na nároží ulic, určený k zástavbě rodinným domem.
78. Při výkladu neurčitěho pojmu proluka lze podpůrně vyjít z dalších dokumentů, které s tímto pojmem pracují, byť nemají povahu obecně závazných právních předpisů, například z předpisů hl. m. Prahy, technických norem nebo odborné literatury, které tento pojem blíže definují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2021, č. j. 1 As 141/2020 – 35, ze dne 26. 4. 2022 č.j. 31 A 191/2020-52).
79. Soud proto po vzoru Nejvyššího správního soudu vycházel také z obsahu pojmu proluka vymezeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2014, č. j. 5 As 111/2013 – 31 tak, že „pojem „proluka“ je termín užívaný ve stavebních předpisech, a to např. v § 58 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, § 25 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, nebo v § 12 odst. 5 vyhlášky, podle kterého při doplňování stávající souvislé zástavby výstavbou v prolukách, popřípadě formou nástaveb a přístaveb, se posuzuje vliv na stínění okolních budov porovnáním se stavem při úplné souvislé zástavbě, zejména s výškovou úrovní zástavby a půdorysným rozsahem. Pojem „proluka“ však není v právních předpisech opět výslovně definován. Lze ovšem souhlasit s definicí tohoto pojmu uvedenou např. v Metodické pomůcce k umísťování staveb v prolukách Ministerstva pro místní rozvoj, odboru stavebního řádu, z června 2013: „Pojem „proluka“ je terminus technicus běžně užívaný nejen odbornou, ale též laickou veřejností. V prováděcích předpisech ke stavebnímu zákonu je pojem „proluka“ užíván s cílem umožnit doplnění stávající souvislé zástavby vhodnou stavbou při respektování všech urbanistických a architektonických zásad a zároveň zajistit vhodné podmínky pro vnitřní prostředí staveb (např. denní osvětlení a proslunění), a to jak staveb pro bydlení, tak i staveb nebytových. Přestože je pojem „proluka“ užíván v předpisech stavebního práva, stavební zákon jej nedefinuje. Definici lze nalézt ve vyhlášce hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy 2, v české technické normě ČSN 73 4301 – Obytné budovy nebo v Naučném slovníku architektury (SNTL 1961) od Doc. Ing. Arch. Dr. Bohuslava Syrového: • Čl. 3 odst. 1 písm. l) vyhlášky hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy 2: „Prolukou

se rozumí nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě včetně nezastavěného nároží, který je určen k zastavění; v zástavbě rodinných domů se prolukou rozumí také nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů včetně volného pozemku na nároží ulic, určený k zástavbě rodinným domem, ČSN 73 4301 – Obytné budovy – Poznámka k čl. 4.3.4.: „Prolukou se rozumí dočasně nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, který je určen k zastavění. Pro nezastavěné nároží (např. při blokové zástavbě) lze použít termín rohová proluka, Doc. Ing. Arch. Dr. Bohuslav Syrový – Architektura – Naučný slovník (SNTL 1961): „Proluka – nezastavěné místo vzniklé vybouráním některé části v souvislém zastavění nebo ponecháním volné parcely v zastavěné řadě.“

80. Mimo jiné také na základě těchto pramenů Nejvyšší správní soud proluku vymezil jako nezastavěný pozemek ve stávající souvislé řadě pozemků stávajících domů včetně volného pozemku na nároží ulic, který je určený k zástavbě domem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2014, č. j. 5 As 111/2013 - 31), respektive jako prostor po dřívější odstraněné zástavbě, nebo záměrně vynechané místo pro budoucí stavbu tam, kde dosud žádná nestála (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 6 As 37/2015 - 25).
81. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 6 As 37/2015-25 shrnul, že „*na stavby umístované v prolukách se neaplikují povinné odstupy mezi stavbami pro bydlení (§ 25 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území) a jejich vliv na stínění okolních budov se porovnává se stavem při úplné souvislé zástavbě (§ 12 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby).* Proluku může představovat i téměř jedna chybějící polovina domovního bloku v souvislé městské zástavbě, jestliže je doloženo, že historicky se jednalo o kompletní domovní blok a volné místo vzniklo stržením několika domů. Není žádný důvod vyžadovat, aby takováto proluka byla zastavěna stavbou jedinou.“ Nejvyšší správní soud dále doplnil, že pojem proluka může mít podle odkazovaných zdrojů „*v zásadě dva významy – prostor po dřívější odstraněné zástavbě, nebo záměrně vynechané místo pro budoucí stavbu tam, kde dosud žádná nestála. Zejména v prvním významu není nejmenší důvod omezovat pojem „proluka“ jen na jednotlivé pozemky či prostory po jednotlivých stavbách. Proluku může představovat i téměř jedna chybějící polovina domovního bloku v souvislé městské zástavbě, jako je tomu v daném případě, jestliže je doloženo, že historicky se jednalo o kompletní domovní blok a volné místo vzniklo stržením několika domů (...). (...) Pozemky v proluce mohou vlastnický náležet různým subjektům, přičemž takovouto proluku musí být přípustné zastavovat i postupně samostatnými stavbami jednotlivých vlastníků.*“
82. Lze shrnout, že prolukou se rozumí pozemek určený k zástavbě domem ve stávající souvislé zástavbě, tj. řadě pozemků, na kterých stojí domy, včetně volného nároží ulic. Dům v proluce tak bude jednou či oběma štitovými zdmi navazovat na stávající okolní stavby nebo s nimi bude alespoň v těsné blízkosti (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2021, č. j. 1 As 141/2020 – 35 a ze dne 26. 4. 2022 č.j. 31 A 191/2020-52).
83. Na podporu lze uvést i právní závěry, ke kterým dospěl Veřejný ochránce práv ve své zprávě o výsledku šetření ze dne 23. 11. 2012, sp. zn. 1222/2012/VOP/MH. Právní věta této zprávy uvádí, že „*pojem proluka jako neurčitý právní pojem (§ 25 vyhlášky č. 501/2006*

Sb. a § 12 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb.) musí být vykládán z hlediska smyslu a účelu stavebního zákona jako volný a dočasně nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě určený k zastavění. Pokud novostavba nedoplňuje stávající souvislou řadovou zástavbu domů se štítovými zdi těsně u sebe, nejedná se o stavbu v proluce.“ Z právních závěrů zprávy dále vyplývá, že „stavba v proluce musí být hmotově určena sousedními stavbami a musí se jednat o doplnění celku o v zásadě stejnorodou část. Předpokladem je přítomnost navazujících objektů, které nějakým způsobem předem determinují objem, výšku nebo půdorys nové zástavby. Cílem ustanovení vyhl. č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, a vyhl. č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve kterých je pojem proluka uveden, je umožnit doplnění stávající souvislé zástavby vhodným objektem při respektování všech urbanistických a architektonických zásad a zároveň zajistit vhodné podmínky pro vnitřní prostředí staveb a nerušené užívání sousedních staveb a pozemků.“ Zpráva Veřejného ochránce práv se stejně jako výše zmíněná judikatura opírá o technickou normu ČSN 73 4301. V zástavbě rodinných domů se prolukou rozumí také nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů, včetně volného pozemku na nároží ulic, určený k zástavbě rodinným domem. Zpráva Veřejného ochránce práv odkazuje dále na metodiku Národního památkového ústavu Principy posuzování záměrů na novou výstavbu v památkově chráněných sídlech, v níž se uvádí (citováno podle zprávy Veřejného ochránce práv): „do kategorie novostaveb v prolukách patří samozřejmě nejen proluky po jednom domě (usedlosti), ale i proluky po více sousedících domech (usedlostech). Větší proluka se může v památkovém území nalézat v rozsahu několika zaniklých staveb, části domovního bloku, v některých případech i několika domovních bloků (...)“. Veřejný ochránce práv uzavřel, že o proluku se nejedná v situaci, kdy „novostavba bytového domu za aktuálního stavu daného území nedoplňuje v daném místě stávající souvislou zástavbu. (...) V případě, že na pojem proluky nahlédneme jako na volný, dočasně nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, (...) pojem stávající souvislá zástavba je nutno chápat jako zástavbu v zásadě řadovou, kdy jednotlivé stavby mají štítové zdi těsně u sebe a objekty navazují jeden na druhý.“

84. Ve světle shora uvedené judikatury je soud toho názoru, že pozemek parc. č. XA je pozemkem v proluce.
85. Stávající dům, jehož nástavba je řešena, je situován v bezprostřední blízkosti rodinného domu na pozemku parc. č. XI (nalevo), a navazuje na něj. Z pravé strany se na pozemku parc. č. XE nachází prostor dvora náležejícího k domu popisné číslo Z, jenž se dvorem sousedí z pravé strany a je zároveň domem rohovým. Dle názoru soudu není pochyb o tom, že nyní nastavovaný dům a dům od něj vlevo tvoří souvislou zástavbu, ostatně proti tomu ani žalobci nebrojili. Pochybnost vznikla ohledně toho, zda posouzení pozemku jako proluky brání skutečnost, že dům na pozemku parc. č. XE (od nastavovaného domu vpravo) je situován průčelím do ulice P. V. (kolmé k ulici X) od umísťované nástavby jej odděluje dvůr. Soud zdůrazňuje, že čl. 3 odst. 1 písm. l) vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy popisuje dvě možné situace, které lze za proluku považovat, a to zaprvé existenci nezastavěného prostoru určeného k zastavění ve stávající souvislé zástavbě, a za druhé nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů určený k zástavbě rodinným domem, pokud se nachází v zástavbě rodinných domů. Vyhláška také požadavek souvislosti vztahuje ke dvěma různými veličinám – v první části definice se má jednat o „stávající souvislou zástavbu“, zatímco ve druhé je dán požadavek pouze na „souvislou řadu pozemků stávajících rodinných domů“. Pro to, aby mohl být pozemek

parc. č. XA považován za proluku, tudíž není nezbytně potřeba, aby z obou stran navazoval na stávající souvislou zástavbu (jak uvádí první část definice), ale postačí i splnění druhé, méně přísné části definice. S ohledem na to, že pozemek je situován podél uliční čáry, a na pozemcích sousedících z obou stran se nachází rodinné domy, a s přihlédnutím k obsahu územního plánu (plánované využití ploch jako všeobecně obytné), má soud za to, že se o pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů určený k zástavbě rodinným domem jedná. Z toho důvodu již nemá valný význam, zda lze na dům na pozemku č. XE navazovat souvislou zástavbou, jak argumentovali žalobci.

86. Nad rámec uvedeného soud doplňuje, že za splněnou považuje i první podmínku. Zástavba v bloku, kde se nachází pozemek parc. č. XA ale dle názoru soudu považovat za souvislou, neboť domy jsou situovány podél uliční čáry a typicky (ačkoliv nikoliv výhradně) na sebe bezprostředně navazují. Na tom nic nemění ani občasné přerušení zástavby vjezdy do dvorů chráněnými ploty, jako na pozemku parc. č. XE.
87. Smyslem rozlišování staveb v proluce a staveb ostatních je determinovat, jakou úpravu odstupových vzdáleností aplikovat. Dle názoru soudu proto posouzení pozemku jakožto proluky nebrání ani to, že momentálně již není zcela nezastavěný. V opačném případě by totiž došlo k absurdní situaci, kdy při novostavbě by došlo k aplikaci pro stavebníka méně přísných požadavků na odstupové vzdálenosti, a při nástavbě, tedy změně stavby již dokončené, by najednou byly aplikovány požadavky přísnější, zároveň ale ve fázi nástavby již často z podstaty věci nesplnitelné. Na takový výklad soud přistoupit nemůže.
88. Soud proto uzavírá, že pozemek parc. č. XA na kterém se nachází dům, jehož nástavba je umístována, je pozemkem v proluce. Z toho důvodu se požadavky na odstupové vzdálenosti staveb dle čl. 8 odst. 2 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy na nyní umístěvanou stavbu neuplatní. Tato žalobní námitka proto není důvodná.
89. Žalobci však také namítali, že nebyly splněny ani minimální odstupové vzdálenosti od hranice pozemku parcelní číslo XE v katastrálním území B.
90. V tomto ohledu se soud musí vymezit vůči přístupu správních orgánů, které se spokojily s odůvodněním, že vzhledem k tomu, že se jedná o nástavbu, není možné splnění požadavků vyhlášky. Soud zdůrazňuje, že splnění požadavků vyhlášky je třeba zkoumat bez ohledu na to, zda se jedná o novou stavbu, nebo o nástavbu, a že např. odstupové vzdálenosti je třeba řešit i v případě nástavby, protože musí být dány po celé výšce stavby. Z toho důvodu konstatování, že odstupové vzdálenosti již nelze změnit, není dostačující.
91. Na odstupové vzdálenosti od hranic pozemku se vztahuje článek 3 odst. 4 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy a odstavec 6 téhož ustanovení. Dle čtvrtého odstavce pokud vytvářejí rodinné domy mezi sebou volný prostor, nesmí být vzdálenost od společných hranic pozemků menší než tři metry a vzdálenost vnějšího okraje střech od hranice nesmí být menší než 2 metry. Odstavec 6 pak obsahuje speciální úpravu, dle níž v územích, kde je nutno stavbu přizpůsobit charakteru okolní zástavby, je možné uplatnit urbanistická hlediska a umístit rodinný dům až na hranici pozemku za předpokladu, že ve stěně

k hranici nejsou žádné stavební otvory, je zamezeno stékání dešťových vod a spadu sněhu k sousedovi a jsou dodrženy vzdálenosti pochozí plochy od hranice.

92. S ohledem na stávající charakter zástavby soud považuje za zjevné, že dům, který má být nastavován, a okolní rodinné domy nevytvářejí mezi sebou volný prostor. Naopak se jedná o zástavbu, která svým charakterem odpovídá řadové zástavbě. Právě takové zástavbě se musí stavba přizpůsobit a proto je třeba na projednávaný případ aplikovat odstavec 6 článku 3 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy.
93. Z výkresů, které jsou součástí správního spisu vyplývá, že na štitové stěně směřující k pozemku parc. č. XE nejsou plánované žádné stavební otvory v žádném z podlaží. S ohledem na konstrukci střechy svažující se směrem do ulice a do plánované zahrady nebude ani docházet ke stékání dešťových vod nebo padání sněhu na pozemek žalobce 2). Balkony jakožto pochozí plochy rodinného domu jsou od hranice pozemku, na kterém se stavba nachází, s pozemkem parc. č. XE, plánovány ve vzdálenosti více než 7 metrů.
94. Soud proto dospěl k závěru, že odstup umísťované stavby od hranic s pozemkem parc. č. XE v katastrálním území X je v souladu s požadavky uvedenými v článku 3 odst. 6 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy a proto není tato žalobní námitka důvodná.
95. Pokud jde o žalobci namítaný odstup stavby od protilehlých domů na pozemcích parc. č. XF a XG soudu není z žalobní argumentace zřejmé, jaké odstupové vzdálenosti dle mínění žalobců nejsou splněny. Žalobci odkazují na čl. 8 odst. 2 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, který se týká sousedících staveb, umísťovaná stavba však s domy na uvedených pozemcích nesousedí, protože se jedná o domy přes ulici. Pokud by snad žalobci mínili odstupy dle odstavce 4, resp. 6 citovaného ustanovení, tak odstup umísťované stavby od domů před ulicí jimi regulován není, protože pozemky, na kterých se umísťovaná stavby a tyto domy nacházejí, nemají společnou hranici pozemků. Žalobci dále v této části žalobní argumentace odkazují také na bod 7.b žaloby, který se však týká vzdálenosti průčelí staveb od okraje vozovky pozemní komunikace, nikoliv vzdálenost mezi stavbami navzájem.
96. Soud v této souvislosti připomíná, že s ohledem na zásadu dispoziční, jež ovládá soudní řízení správní, nemůže soud za žalobce domýšlet argumentaci a dotvářet tak žalobu, neboť v takovém případě by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 3/2008–78 z 24. 8. 2010). Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují.
97. Soud proto uzavírá, že ani tento žalobní bod není důvodný.
98. Dle mínění žalobců stavba nesplňuje ani další požadavky právních předpisů provádějících stavební zákon. Vzdálenost průčelí staveb, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně tři metry od okraje vozovky pozemní komunikace, což nebylo splněno.

Dokumentace také neobsahuje odstupy stavby od staveb na druhé straně ulice X a odstupy od staveb žalobce 1). Nebylo prokázáno splnění požadavků na likvidaci dešťových vod.

99. Dle čl. 8 odst. 8 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně 3 m od okraje vozovky pozemní komunikace; tento požadavek se neuplatní u budov umístovaných v prolukách. Soud již shora vysvětlil, proč umístovanou stavbu považuje za stavbu v proluce, uvedené se tedy na umístovanou stavbu nevztahuje.
100. S ohledem na shora uvedené závěry o odstupech mezi stavbami není důvodná ani námitka žalobců, že předložená dokumentace neobsahuje odstupy od některých staveb. V tomto ohledu lze odkázat na Přílohu 1 žalobci odkazované vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, kde se uvádí, že rozsah a obsah jednotlivých částí bude přizpůsoben druhu a významu stavby nebo zařízení a podmínkám v území. Jelikož správní orgány uzavřely, že se jedná o stavbu v proluce a je nutno stavbu přizpůsobit charakteru okolní zástavby, přičemž lze stavbu umístit na hranici pozemku, bylo by předložení dokumentace s vyznačenými odstupy od staveb na druhé straně ulice X a od staveb žalobce 1) nadbytečné.
101. Žalobci namítali nesoulad stavby s požadavky na likvidaci dešťových vod dle § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb. Soud proto odkazuje na pasáž shora, v níž vyložil důvody, proč tuto vyhlášku nelze na projednávanou věc aplikovat.
102. Tento žalobní bod není důvodný.
103. Žalobci také tvrdili, že žalovaný rozhodoval na základě neaktuálních vyjádření správců infrastruktury a sítí a neaktuálních vyjádření dotčených orgánů.
104. K námitce neaktuálních vyjádření správců infrastruktury a sítí soud předně uvádí, že v důsledku namítaného pochybení, pokud by k němu skutečně došlo, mohla být dotčena nanejvýš práva a oprávněné zájmy příslušných správců sítí, nikoliv však práva žalobců. Je sice pravdou, že doba, na kterou byla vydána některá stanoviska (např. stanovisko společností Technologie Hlavního města Prahy, a.s. a PRE distribuce, a.s.) již v době vydání prvostupňového rozhodnutí uplynula, žalobci však nijak neozřejmili, jakým způsobem tato skutečnost zasahuje do jejich práv. Stanoviska správců sítí, včetně otázky doby jejich platnosti, dle názoru soudu nijak nesouvisí s právy žalobců. S touto žalobní námitkou proto nemohli být žalobci úspěšní.
105. Poněkud jiná situace panuje ohledně vyjádření dotčených orgánů, které prosazují a chrání jednotlivé veřejné zájmy. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 29. 5. 2019, č. j. 2 As 187/2017-264 (č. 3903/2019 Sb. NSS), uvedl, že je sice třeba rozlišovat mezi veřejným zájmem a soukromými či kolektivními zájmy, jejich oddělení ale není absolutní. V řadě případů je veřejný zájem totožný se společnými soukromými zájmy jednotlivců a jejich skupin. Veřejný zájem je typicky zároveň kolektivním zájmem velkého množství jednotlivců a zpravidla se rovněž překrývá se subjektivními právy těchto jednotlivců. To, že ochrana veřejného zájmu je svěřena především správním orgánům a jiným privilegovaným subjektům, tedy neznamená, že by občanům mělo být

paušálně odepřeno právo podílet se na formulování, resp. konkretizaci veřejného zájmu v konkrétní věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2024 č.j. 6 As 232/2022-23). Žalobci poukázali konkrétně na problematiku ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ochranu ovzduší a nakládání s odpady, což je problematika, v níž soud spatřuje možné přímé dotčení vlastnického práva žalobců, a proto je soud považuje za možný předmět námitky v soudním řízení.

106. Soud konstatuje, že časová platnost stanovisek a závazných stanovisek není obecně upravena. Jejich platnost je zpravidla neomezená. Samotné plynutí času nemá na jejich využitelnost vliv. Stanoviska jsou použitelná do doby, dokud nedojde ke změně poměrů. Smyslem stanovisek dotčených orgánů je zajistit ochranu zákonem chráněných zájmů. Žalobci netvrdili, že by došlo ke změně, která se mohla konkrétním způsobem promítnout do odlišného hodnocení dopadu stavby na chráněné zájmy a pro kterou by nebylo možné již stanoviska využít. Nejvyšší správní soud v minulosti již aproboval i využitelnost starších stanovisek majících původ v řízení o komplexu staveb v následném řízení o dodatečném povolení jednotlivé související stavby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2024 č.j. 5 As 251/2022-34). Tím spíše za předpokladu, že nedošlo ke změně poměrů, není potřeba znovu dokládat stanoviska dotčených orgánů, jejichž platnost není omezena, opakovaně v tomtéž řízení. Žalobci ani netvrdili, že by snad na základě novelizovaných právních předpisů vznikly nové či přísnější požadavky na stavbu, které by nesplňovala. Z textu konkrétních novel, na něž žalobci odkazovali, skončení platnosti již vydaných závazných stanovisek rovněž nevyplývá. Ostatně, některé z žalobci odkazovaných novel se týkají problematiky s tímto řízením zcela nesouvisející – např. zákon č. 172/2018 Sb. se týká biopaliv, vyhláška č. 241/2018 Sb. týkající se drah, apod.
107. Žalobci namítali, že rozhodnutí o umístění stavby je zmatečné a vadné, protože umístilo stavbu i na pozemcích, které nebyly předmětem řízení.
108. V řízení o žádosti je předmět řízení bezpochyby determinován jejím obsahem. Žalobci však nemají pravdu, když tvrdí, že rozšíření žádosti není možné. Naopak se jedná o postup předvídaný a upravený správním řádem v § 41 odst. 8. K takové situaci však v projednávaném případě nedošlo. Soud má shodně s žalovaným za to, že předmětem řízení od počátku bylo umístění záměru spočívajícího v nástavbě domu na pozemku parc. č. XA v katastrálním území X, jehož součástí je také elektro přípojka a přeložka veřejného osvětlení. Žádost je třeba posuzovat jako celek, z něhož uvedené dle názoru soudu vyplývalo. Rozsah žádosti je determinován rozsahem záměru, nikoliv vyjmenovanými pozemky ve formuláři. Za účelem odstranění nesouladu pak stavební úřad vyzval stavebníka k doplnění tak, aby souhlasila dokumentace záměru a samotný formulář, tím však k faktickému rozšíření předmětu řízení nedošlo. Přeložka veřejného osvětlení a vybudování elektro přípojky se objevuje již ve výkresech, které jsou součástí dokumentace pro územní řízení datované v prosinci 2013.
109. Tento žalobní bod není důvodný.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

110. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal důvodným žádný z předestřených žalobních bodů, ani neshledal žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti a pro kterou by bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
111. Výrok o náhradě nákladů řízení účastníků je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Ani jeden ze žalobců v řízení úspěšný nebyl a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Právo na náhradu nákladů proto nemá ani jeden z účastníků.
112. Rozhodnutí o nepřiznání náhrady nákladů řízení osobě zúčastněné vyplývá z § 60 odst. 5 s.ř.s., podle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V předmetné věci jí soud žádné povinnosti neuložil a důvody zvláštního zřetele hodných nebyly shledány.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. února 2024

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu